

АПЛОДИСМЕНТИ АНГЕЛА

Стародавня легенда каже: коли Бог створював світ, до нього наблизилася четверо ангелів. Перший запитав: “Як ти це робиш?”. Другий: “Чому ти це робиш?”. “Чи можу я допомогти?” – було питання третього, а четвертий сказав: “Скільки це коштує?”.

Перший був науковцем, другий – філософом, третій – альтруїстом, а четвертий – агентом з купівлі і продажу нерухомості.

П'ятий ангел зачудовано спостерігав за тим, що відбувалося, і аплодував у щирому захваті. Він був містиком.

БОГ І ТІСТЕЧКА

Мати:

– Ти знаєш, що Бог був тут, коли ти поцупив з кухні те тістечко?

– Так.

– І увесь час дивився на тебе?

– Так.

– То як же ти думаєш, що він тобі говорив?

– Він сказав: “Нас тут двоє – візьми два тістечка.”

РАБИН, ЩО НІКОГО НЕ НАСЛІДУВАВ

Коли молодий рабин прийшов на зміну своєму батькові, всі в один голос заговорили, що він анітрохи не схожий на того.

– Навпаки, – почули вони у відповідь, – я точнісінько такий самий. Він нікого не наслідував. Те ж роблю і я.

Будь собою!

Остерігайся наслідувати поведінку великих світу цього, якщо не володієш внутрішньою силою, яка їх надихала.

ГОДИНА ЗАДОВОЛЕННЯ

Декан коледжу для дівчат представляла новачків. Їй видалося доречним торкнутися при цьому питання співвідношення сексу і моралі.

– В ту мить, коли спокуса майже взяла над вами верх, поставте собі лише одне запитання: чи варта година задоволення цілого життя, сповненого ганьбою?

При кінці лекції вона поцікавилася, чи є в когось питання. Одна з дівчат сором'язливо підняла руку і мовила:

– Чи не могли б ви сказати, як вам вдалося робити це цілу годину?

* * *

Маленький хлопчик вперше приїхав з великого міста в село. Він саме стояв на тротуарі, коли поруч зупинився запряжений конем візок, з якого зійшов літній чоловік і подався до крамниці. Хлопець зачудовано витріщився на коня, якого бачив уперше в житті. Коли старий вийшов і зібрався було їхати, малий сказав:

– Агов, пане! З нього щойно витекло пальне!

ЯК ВИЛІКУВАТИ ПРОСТУДУ

Жінка підхопила сильну простуду, і нічого з того, що приписав їй лікар, не допомагало.

– Невже ви не можете вилікувати мене? – розчаровано спитала вона.

– В мене є одна ідея, – сказав лікар. – Йдіть додому і прийміть гарячий душ, а потім, не витираючись і не одягаючись, постійте трохи на протязі.

– І це мені допоможе? – здивувалася вона.

– Ні, але назавтра матимете запалення легенів. І тоді я зможу вас вилікувати.

Вам не спадало на гадку, що учитель може давати вам ліки від хвороби, причиною якої був він сам?

ЯК ДОКТОР ЧУНГІ ВРЯТУВАВ ЖИТТЯ

– Дяка Богові, що ми взяли на заміську прогулянку мула. Коли один з хлопців поранився, нам не важко було привезти його назад.

– Як же він поранився?

– Той мул його хвицнув!

– Можете порекомендувати мені хорошого лікаря?

– Скажімо, доктора Чунґа. Він рятував мені життя.

– Як це сталося?

– Словом, я серйозно занедужав і пішов до доктора Чунґа. Прийняв його ліки, і мені стало гірше. Тоді я пішов до доктора Чанґа. Випив ще й його ліки і відчув, що вмираю. Зрештою я подався до доктора Чунґа і, уявіть собі, – його не було вдома!

ЛІКАРЮ КРАЩЕ ЗНАТИ

Надмірна довіра до влади може обернутися сліпотою:

Над ліжком, в якому лежав чоловік, що не подавав жодних ознак життя, схилився лікар. За мить він випрямився і сказав:

– Мені дуже шкода, пані, але ваш чоловік помер.

З ліжка почувся слабкий голос:

– Я ще живий.

– Припни язика, – кинула жінка. – Лікарю краще знати.

ПОВІРИТИ ОСЛОВІ

- До Насредіна прийшов сусід і попросив дати йому на якийсь час осла.
– Я вже його позичив, – відказав Насредін.
В цей час осла, що стояв собі в стайні, забаглося заревти.
– Але ж я щойно чув його голос, – мовив сусід.
– То кому ти повіриш, йому чи мені?

ЙОГО КОРОЛІВСЬКА НЕДОУМКУВАТИСТЬ

Один король винайняв для свого недоумкуватого сина домашнього вчителя. Заняття почалися з детального розбору першої теореми Евкліда.

- Зрозуміло, ваша королівська високосте? – запитав учитель наприкінці.
– Ні, – відповів його королівська високість.
Тоді вчитель ще раз пояснив теорему.
– Тепер зрозуміло?
– Ні, – сказав принц.

Знову і знову вчитель тлумачив теорему, та це ні до чого не привело. Коли ж королівський недоумок навіть після десятої спроби не дотямив суті, на очах у наставника з'явилися сльози.

– Повірте, ваша королівська високосте, – вигукнув він, – ця теорема правильна і доводиться саме так, а не інакше!

Почувши ці слова, принц звівся на ноги і, бундючно вклонившись, мовив:

– Шановний пане, я цілковито вам довіряю, і якщо ви кажете, що ця теорема правильна, то так воно і є. Шкода лишень, що ви не запевнили мене в цьому раніше, бо ми могли б відразу, не зволікаючи, перейти до другої теореми.

Так, як люди отримують правильні відповіді, не знаючи геометрії, вони обирають і правильну – для них! – віру, не знаючи Бога.

Казати можна властям: “Я дурний. Подумайте за мене.” – це те саме, що казати: “Я спраглий. Напийтесь за мене.”

ГРАВЕЦЬ НА АКОРДЕОНІ

Лікар ретельно оглянув пацієнта і сказав:

- У вас був приступ пневмонії. Ви трохи займаєтесь музикою, правда?
– Так, – здивовано відказав той.
– І граєте на духовому інструменті.
– Вірно. Як ви про це дізналися?
– Елементарно. У вас чітко виявлене перенапруження легенів і запалення гортані, безперечно, внаслідок сильного тиску. На якому інструменті ви граєте?
– На акордеоні.

Немає нічого небезпечнішого за неомильність!

ПРИТЧА ПРО МИЛИЦІ

Після того, як внаслідок нещасного випадку сільський голова перестав володіти ногами, він був змушений вдатися до милиць. Поступово він так опанував їх, що доволі швидко пересувався, навчився танцювати і навіть виконував, щоби потішити своїх сусідів, невеличкі піруети.

Згодом йому спало на гадку навчити ходити на милицях своїх дітей. Незабаром милиці стали у селищі ознакою заможності їхнього господаря.

Минав час. У четвертому поколінні ніхто в селі вже не міг ходити без милиць. До навчальної програми у місцевій школі було внесено предмет “Милицезнавство: теоретичне і прикладне”, а сільські ремісники прославилися на всю Туреччину якістю милиць, які вони виготовляли. Подейкували навіть про створення електронної пари милиць на батареях.

Та ось перед сільськими старійшинами з'явився один молодик і зажадав відповіді на таке запитання: чому всі повинні ходити на милицях, коли для цього Бог дав людям ноги? Тим не вельми сподобалось, що якийсь вискочка вважає себе розумнішим за них, і вони вирішили провчити його.

– То покажи нам, як це робиться, – сказали вони у відповідь.

– Згода! – вигукнув хлопець.

Демонстрацію домовились провести наступної неділі о десятій годині ранку на сільському майдані. Всі вже зібралися, коли молодий сміливець пришкандибав на своїх милицях і став посеред площі. Коли годинник пробив десяту, він випрямився і відкинув милиці в сторону. Натовп оповила тиша, коли хлопець хоробро ступив крок вперед – і впав долілиць на землю.

Це тільки зміцнило віру мешканців села в те, що ходити без милиць неможливо.

СЛІПІЙ З ЛІХТАРЕМ

За прадавніх часів люди в Японії часто–густо користувались паперовими ліхтарями. Папір, скріплений до купи бамбуковими паличками, захищав від вітру запалену свічку.

Сталося так, що один сліпий чоловік затримався в гостях у приятеля. Коли він зібрався додому, йому запропонували взяти з собою ліхтаря, бо година була вже пізня.

– Мені однаковісінько, день надворі чи ніч, – розсміявся він у відповідь. – Що я з ним робитиму?

– Справді, тобі він навряд чи допоможе дістатися додому, – відповів приятель. – Однак він може завадити якомусь перехожому налетіти на тебе у темряві.

Тож сліпий вирушив у дорогу з ліхтарем в руці. Проте незабаром хтось таки наскочив на нього, зваливши з ніг.

– Гей, ти, роззяво! – вигукнув сліпий. – Ти що, не бачиш ліхтаря?

– Брате, – сказав незнайомиць, – твій ліхтар давно погас.

Значно безпечніше йти у своїй власній темряві, ніж у чужому світлі.

НА НЕБО – ЗАРАЗ?

Священик випадково зазирнув до шинку і обурився, побачивши, скільки його парафіян марнують там свій час і гроші. Він зібрав їх до купи і почав закликати навернутися до церкви.

Врешті парох урочисто промовив:

– Нехай ті, що хочуть потрапити на небо, ступлять крок вліво.

Всі так і вчинили, лише один чоловік вперто стовбичив на місці.

Священик люто поглянув на нього і сказав:

– Ти не хочеш на небо?

– Ні, – відказав той.

– І ти насмілюєшся стояти тут і стверджувати, що не хочеш після смерті потрапити на небо?

– Після смерті – звичайно. Я гадав, що ви маєте намір податися туди прямо зараз!

Ми готові пройти увесь шлях лише тоді, коли у нас відмовили гальма.

“МИЛУВАТИМЕШСЯ СОБІ ЯМОЮ”

Скнара сховав своє золото біля підніжжя дерева в садку. Щотижня він викопував скарб і годинами ним милувався. Одного дня якийсь злодій дізнався про золото, заволодів ним і зник. Коли ж з'явився господар, то побачив тільки порожню яму.

З розпачу він здійняв такий лемент, що позбігалися сусіди, аби довідатись, в чому річ. З'ясувавши, що трапилось, один із них запитав:

– Ти хоч раз скористався тим золотом?

– Ні, – відказав скнара, – я лише кожного тижня розглядав його.

– Якщо це все, що ти з нього мав, – мовив сусід, – то можеш і далі щотижня сюди приходити. Милуватимешся собі ямою.

Наше багатство вимірюється не грошима, а здатністю насолоджуватись. Коли хтось докладає зусиль, щоби досягнути заможності, то стає схожий на лисого, який із захопленням колекціонує... гребінці.

ПЕРЛИ ЗА ЇЖУ

Якось увечері до караван-сараю, що стояв у пустелі, майже одночасно прибули два купці, що торгували коштовностями. Кожного з них дратувала присутність іншого. Розвантажуючи свого верблюда, один купець не втримався від спокуси і нібито випадково випустив з рук велику перлину, що покотилася по землі до його сусіди. Той підняв її і з показною люб'язністю повернув власникові, кажучи:

– Гарні ж у вас перли, добродію. Ось ця – велика і блискуча, наче щойно з морського дна.

– Як гречно з вашого боку, – відказав купець. – Втім, це – одна з найменших перлин, які в мене є.

Неподалік біля вогню сидів якийсь бедуїн, що мовчки спостерігав за цією виставою. Він звівся на ноги й запросив обох купців розділити з ним трапезу, під час якої розповів їм таку історію:

“Друзі мої, колись давно я був, як і ви, купцем, і теж торгував коштовними речами. Одного разу в пустелі мій караван потрапив у сильну бурю. Нас жбурляло то туди, то сюди, аж доки мої товариші не зникли з очей, а я остаточно не заблуdivся. Минали дні, й у відчаї я став усвідомлювати, що колами блукаю по пустелі, не маючи жодного уявлення про те, де знаходжуся і куди податися. Тоді, майже вмираючи від голоду, я зняв із спини верблюда всі свої речі і почав чи не всоте обмацувати кожен клаунок. Уявіть собі мою радість, коли я знайшов торбинку, яка досі не потрапляла мені до рук. Тремтячими пальцями я розірвав її, сподіваючись побачити там щось їстівне. Уявіть же тепер розчарування, яке охопило мене, коли перед моїми очима з’явилися всього лише якісь перлини.”

ПАЛАЦ – КАРАВАН–САРАЙ

Одного дня до дверей царського палацу підійшов суфій не вельми привабливої зовнішності. Він попрямував просто до трону, на якому сидів праведний Ібрагім бен Адам, і ніхто не наважився стати йому на шляху.

- Чого ти хочеш? – спитав цар.
- Зупинитися на нічліг у цьому караван–сараї.
- Це не караван–сарай. Це мій палац.
- Можна дізнатися, хто володів ним до тебе?
- Мій батько. Він вже помер.
- А перед ним?
- Мій дід. Він також помер.
- То як ще назвати місце, де люди зупиняються, щоби за якусь мить піти далі, як не звичайнісіньким караван–сараєм?

Всі ми блукаємо по світу в очікуванні свого відходу!

НОНОКО І ЗЛОДІЙ

В хижі біля підніжжя гори самотньо мешкав старий учитель дзену на ймення Ноноко. Одного вечора, коли Ноноко сидів, медитуючи, до нього увірвався якийсь незнайомиць і, погрозливо розмахуючи мечем, зажадав у господаря грошей. Не перериваючи медитації, Ноноко кинув:

– Всі мої гроші в чаші, що стоїть он там, на полиці. Візьми, скільки хочеш, мені ж залиш п’ять йен. Наступного тижня я маю заплатити податок.

Незваний гість спорожнив чашу, вийнявши з неї всі гроші, і вкинув назад п’ять йен. Він також спокусився коштовною вазою, яку знайшов на тій же полиці.

- Будь обережний з нею, – сказав Ноноко. – Її легко розбити.
- Тим часом незнайомиць востаннє роззирнувся довкола по небагатій хатині й приготувався було йти.
- Ти не сказав “дякую”, – мовив Ноноко.
- Незнайомиць подякував і подався геть.

На другий день все село вирувало. Люди твердили, що вночі їх пограбували. Хтось помітив, що з полиці в хижі Ноноко зникла ваза, і запитав, чи не став і він жертвою грабіжника.

– О, ні. Я віддав вазу і кілька монет одному незнайомому чоловікові. Він подякував і пішов собі. То був доволі приємний хлопець, хіба що із своїм мечем він поведився трохи необачно.

ЗЛОДІЙ БІЛЯ МЕЧЕТІ

Якось один заможний мусульманин, повертаючись з гостини, вирішив помолитися і увійшов до мечеті, залишивши свої коштовні черевики перед входом. Коли після молитви він вийшов, черевиків уже не було.

– Як недбало з мого боку, – сказав він сам до себе. – Отак по-дурному покинувши тут ці черевики, я дав комусь нагоду їх поцупити. Я сам із радістю подарував би їх йому. А відтак повинен ще й нести відповідальність за те, що хтось став злодієм.

СОКРАТ НА БАЗАРНІЙ ПЛОЩІ

Сократ був справжнім філософом і вірив, що мудра людина чисто підсвідомо намагатиметься жити скромно. Сам він не носив навіть черевиків, та все ж гамір базарної площі справляв на нього неабияке враження, і він частенько навідувався туди поглянути на виставлені товари.

Коли один із друзів поцікавився, що спонукало його до цього, то почув у відповідь:

– Я люблю прогулюватись тут і дивуватись, скількох речей мені зовсім не потрібно для щастя.

На справжню духовність може претендувати не той, хто знає, чого хоче, а той, хто розуміє, чого йому не треба.

П'ЯТДЕСЯТЬ ТИСЯЧ ЗАБРАВ СТРАХ

На Дамаск насувалася Чума. Дорогою вона випередила якийсь караван.

– Куди ти так поспішаєш? – спитав ватаг каравану.

– В Дамаск. Маю намір забрати тисячу життів.

Повертаючись назад, Чума знов проминула караван.

– Ти забрала не тисячу, а п'ятдесят тисяч життів, – сказав ватаг.

– Ні, – відповіла Чума, – я взяла тисячу. Решту забрав Страх.

ЯК ВІДРІЗНИТИ ХЛОПЦЯ ВІД ДІВЧИНИ

Вони бачать не те, що є насправді, а те, що їх навчили бачити.

Томмі щойно повернувся з пляжу.

– Там були інші діти? – спитала мама.

– Так, – відказав Томмі.

- Хлопці чи дівчата?
- Звідки я знаю? На них не було одягу.

АВАРІЙНА ЗУПИНКА

Психолог сказав пацієнтові:

– Даруйте, але я не можу допомогти вам змінитися. Втім, Природа живе за своїм власним часом і законами...

Капітан підводного човна вирішив перевірити готовність машинного відділу. Він наказав збільшити швидкість до максимальної, а тоді зненацька дав сигнал аварійної зупинки. Всі розпорядження було чітко виконано.

Увімкнулась система оповіщення.

– Говорить капітан. Дуже добре, машинний відділ. Човен зупинився рівно за 55,05 секунди.

За мить система знову запрацювала.

– Говорить кок. Човен, може, й зупинився, а от біфштекс і картопля – ні. Обід їстимете холодним.

ПСИХОЛОГ І КОМПЛЕКС ПРОВИНИ

...Більше того, я не в змозі вирішити вашу проблему по-справжньому...

Всі захоплювались енергією і наполегливістю одного із керівників великої компанії. Проте був у нього одна вада, яка доволі сильно його бентежила: щоразу, коли він входив до кабінету президента для тижневої доповіді, то мочився в штани!

Президент по-дружньому порадив йому звернутися до проктолога. Та коли він з'явився перед президентом наступного тижня, штани в нього знову змокрили.

– Ви не були у проктолога? – спитав президент.

– Ні. Він саме кудись вийшов. Натомість я побував у психолога, і він мені дуже допоміг. Я більше не відчуваю збентеження!

“ПОКЛАДІТЬ БОМБУ ПІД СИДІННЯ”

...хіба що заміню її іншою...

Невдовзі після другої світової війни в одному з лондонських автобусів кондуктор побачив, що в якогось чоловіка лежить на колінах важкий пакунок.

– Що там всередині? – поцікавився він.

– Бомба, що не вибухнула. Я знайшов її біля свого будинку і везу в поліцейний відділок.

– О Боже! Такі речі не возять на колінах, добродію! Покладіть її під сидіння.

...вирішення проблеми змінює саму проблему...

ПСИХІАТР І ПРАЦЕГОЛІК

...або її збільшує.

Лікар до пацієнта:

– Я десять років лікував вас від комплексу провини, а ви ще й досі звинувачуєте себе за таку дурницю? Вам має бути соромно!

Один чоловік звернувся до психіатра. Той швидко встановив діагноз – працеголізм. Щоб оплатити лікування, чоловікові довелося знайти собі ще одну роботу.

ЯК ВИЗНАЧИТИ ВІК ХЛОПЧИКА

Зустрілися два маленькі хлопчики.

– Скільки тобі років?

– П'ять. А тобі?

– Не знаю.

– Ти не знаєш, скільки тобі років?

– Не-а.

– А тебе хвилюють жінки?

– Не-а.

– Значить, тобі чотири.

“Я ПЕРЕСТАВ ДУМАТИ ПРО ЖІНОК”

Репортер отримав завдання довідатись, що думають чоловіки на вулиці про сучасних жінок. Першим, на кого він натрапив, виявився дідусь, якому щойно виповнилось сто три роки.

– Боюсь, що нічим не зможу тобі допомогти, синку, – із щирим жалем сказав старий. – Десь два роки тому я перестав думати про жінок.

ЩО ВИКЛИКАЄ АРТРИТ

Сільський п'яничка, похитуючись, підійшов з газетою в руках до пароха і чемно привітався. Той не відгукнувся, бо чоловік був, без сумніву, трохи під чаркою.

Втім, прийшов він не просто так.

– Даруйте, отче, – мовив, – ви не могли б сказати мені, що викликає артрит?

Священик не обізався і цього разу.

Та коли п'яничка повторив своє запитання, терпець в отця увірвався:

– Ти хочеш знати, що викликає артрит? Зараз довідаєшся! Випивка, азартні ігри, безпутні жінки – ось причини артриту!

І тільки після цього він спитав:

– А навіщо тобі це?

– В газеті написано, що Папа хворіє саме ним!

ЗАМОВЛЕННЯ НА ДОЩ

Власник крамниці випадково почув, як один із його продавців сказав до жінки, яка зайшла щось купити:

– Ні, пані, в нас його не було ось уже кілька тижнів, і, мабуть, не скоро буде.

Ці слова жажнули його. Він кинувся до клієнтки, яка вже виходила геть, і залопотів:

– Це, звісно, зовсім не так, пані. Його повинні підвезти з хвилини на хвилину. Ми послали замовлення ще пару тижнів тому.

По тому він відвів продавця в сторону і, насупившись, наказав:

– Ніколи, чуєш, ніколи не кажи, що у нас чогось немає. А якщо це й так, то товар вже замовлено і його ось-ось привезуть. До речі, що їй було потрібно?

– Дощ, – відповів продавець.

ДЕЛІКАТНЕ ЗАПИТАННЯ

Репортер брав інтерв'ю в жінки, яка святкувала свій сотий день народження. Вона справляла враження дивовижно життєрадісної людини, а спогади про минуле викликали у неї справжнісіньке захоплення. Народившись ще за часів запряжених кіньми фургонів, старенька прожила до епохи надзвукових повітряних лайнерів і з готовністю описувала все, що побачила за своє життя.

Коли інтерв'ю було закінчено, вона, здавалось, говорила б і говорила. Тож репортер спробував, аби підтримати розмову, придумати якийсь запитання. Він глянув на старовинне ліжко, що стояло в кутку кімнати і мовив:

– Часто ви спали в ньому?

На щоках у співрозмовниці з'явився легенький рум'янець.

– О, безліч разів. А двічі просто в стіжку.

НАСРЕДІН І ДИНАМІТ

*Неможливо допомогти комусь, не допомагаючи одночасно самому собі.
Неможливо також завдати комусь шкоди, не зашкодивши собі.*

Насредін захоплено щось бубонів собі під ніс, і приятель спитав його, в чому річ.

– Той недоумок Абдула при зустрічі завжди ляскає мене по спині, – відповів мулла. – А сьогодні я поклав під одяг динамітну шашку, і якщо він хоч пальцем до мене доторкнеться, то залишиться без руки!

“ТІКАТИ ЯК ДІДЬКО”

Священик йшов собі вулицею, коли раптом побачив хлопчика, який підстрибував, намагаючись дотягнутись до дзвінка на дверях. Бідне дитя було надто маленьке, а дзвінок знаходився надто високо.

Тож священик підійшов і натиснув кнопку, а тоді повернувся до дитини і, посміхнувшись, мовив:

- А що ми будемо робити тепер?
- Тікати як дідько, – відповів малий.

ДОБРОТА ДО ТВАРИН

Вчителька попросила дітей розповісти про те, як вони допомагають тваринам.

Прозвучало кілька зворушливих історій.

Коли черга дійшла до маленького Томмі, він гордо сказав:

– А я колись надавав одному хлопцеві стусанів за те, що той вдарив собаку.

Люди часом починають війну для того, щоб покінчити з усіма війнами, або ж прагнуть досягнути любові за допомогою сили.

СНОДІЙНЕ ДЛЯ ЛЮДИНИ, ЯКА СПИТЬ

– Прокиньтесь, пане, прокиньтесь! – сказала медсестра, шарпаючи за плече пацієнта, який саме заснув.

– В чому справа? Що трапилось? – підскочив той у ліжку.

– Нічого. Просто я забула дати вам снодійне.

Вчора у нас була пожежа. На щастя, ми загасили вогонь до того, як пожежники встигли що-небудь поламати.

ГЕРЦОГИНЯ І ВУЛИЧНИЙ ХЛОПЧАК

Прислужившись тобі, я ще й отримав чимале задоволення, та все ж зовсім не проти побачити твою вдячність.

Обвішана коштовностями аристократка вийшла з фешенебельного лондонського готелю, де увесь вечір веселилася і танцювала на добродійному балу, організованому для підтримки безпритульних дітей.

Вона вже збиралася сісти до свого “Ролс-Ройса”, коли до неї підійшов обшарпаний вуличний хлопчак і заскиглив:

– Пані, заради всього святого, дайте мені хоч пенні. Я вже два дні нічого не їв.

– Негіднику, де твоя вдячність? – відсахнулась від дитини герцогиня. – Я ж протанцювала для тебе цілісінький вечір!

ДЕРВІШ І ЦАР

Цар випадково зустрів на битому шляху дервіша і, дотримуючись східних звичаїв, сказав:

- Преси, чого бажаєш.
- Мені було б просто непристойно просити про що–небудь одного із своїх рабів, – обізвався дервіш.
- Як насмілюєшся ти так непоштиво говорити з царем?! – вигукнув якийсь воїн з царського почту. – Поясни свої слова або ж умри!
- В мене є раб, який давно владарює над твоїм повелителем, – відказав дервіш.
- Хто ж він?
- Страх, – пролунало у відповідь.

Разом із загибеллю тіла згасає і життя. Звідси походить хибний висновок про те, що жити означає підтримувати життя в тілі.

Увійдіть туди, де куля найманого вбивці не здатна відібрати життя, а його продовження не робить буття тривалішим.

ЯК ДІОГЕНА ПРОДАВАЛИ В РАБСТВО

Розповідають, що коли грецького філософа Діогена схопили і привели на базар, аби продати в рабство, він виліз на підвищення, де стояв розпорядник і крикнув:

- Продається господар! Чи є серед вас невільник, який захоче його купити?

Просвітлених неможливо перетворити на рабів, бо вони однаково щасливі як в неволі, так і на свободі.

СМЕРТЬ ЗНАЙДЕ І В САМАРІ

Багдадський купець послав свого слугу з дорученням на базар. Невдовзі той повернувся, блідий від страху, і мовив тремтячим голосом:

- Мій пане, на торговищі я наштовхнувся на якусь незнайомку, а коли поглянув їй в обличчя, то зрозумів, що то була Смерть. Вона замахнулась на мене рукою і пішла геть. Я ж і досі не тямлю себе з переляку. Уклінно благаю вас, дайте мені коня і я негайно помчу в Самару, щоб опинитися якомога далі від неї.

Купець перейнявся лихом, яке спіткало бідолаху і дав йому свого найшвидшого жеребця. Той вискочив на нього і миттю зник з очей.

Цього ж дня по обіді купець сам опинився на базарі й побачив Смерть, що походжала собі туди й сюди поміж людей. Він підійшов ближче і сказав:

- Вранці ти замахнулась на мого бідного слугу. Що це означало?
- Замахнулась? – здивовано перепитала Смерть. – Я просто підскочила від здивування, побачивши його в Багдаді.
- А де ж йому бути, як не в Багдаді? Він тут живе.
- Так, але сьогодні увечері я маю зустрітись з ним у Самарі.

Багато людей так бояться смерті, що гинуть, намагаючись її уникнути.

СВЯТИЙ ГОДУЄ СОБАКУ

Жив колись благочестивий чоловік, який постійно перебував у стані екстазу, хоч всі довкола вважали, що він давно з'їхав з глузду. Одного дня, нажебравши в селі трохи їжі, він всівся на узбіччі дороги і почав було полуднувати, коли побачив собаку, який дивився на нього голодними очима. Тоді праведник взявся годувати тварину так, наче вони були давніми друзями: проковтнувши шматок, він незмінно кидав тварині такий же. Незабаром навколо зібралось чимало людей, яким кортіло поспостерігати за цією дивовижною картиною.

Зрештою хтось із натовпу заходився глузувати із праведника:

– Чого ж іще можна чекати від божевільного, який не робить жодної різниці між собакою і людиною?

У відповідь він почув:

– Чому ти смієшся? Хіба ти не бачиш, що тут поряд із Вішну сидить Вішну? Вішну годує Вішну. То чому ж ти смієшся, о Вішну?

ГРОНА КРІШН

Господь Крішна мовив до Арджуна:

– Ти кажеш, що я – втілення Бога. Та сьогодні я хочу відкрити тобі одну незвичайну річ. Йди за мною.

Арджун так і зробив. Невдовзі Крішна зупинився і показав на дерево, яке росло неподалік.

– Що ти бачиш на ньому? – спитав він.

– Велику лозу, з якої звисають грона винограду, – відповів Арджун.

– Це не виноград. Підійди ближче й уважно придивись, – сказав Господь.

Арджун наблизився і не повірив своїм очам, бо перед ним був Крішна, з якого звисали грона Крішн.

Учні заговорили з Учителем про смерть.

– На що вона схожа?

– Перед вами наче розірветься покривало і ви здивовано вигукнете: “То це із самого початку була ти?!”

ПРАВЕДНИК І СЛОН

Був колись в Індії слон, який раптом ні з того, ні з сього розлютився і почав несамовито бігти від оселі до оселі, змітаючи все на своєму шляху. Ніхто не наважувався його зупинити, бо належав він цареві.

В цей час із одного села неподалік виходив чоловік, який вдало прикидався благочестивим аскетом. Коли на дорозі з'явився слон і напав на кількох перехожих, селяни гуртом кинулися благати його не йти далі.

Чоловік втішився: перед ним була чудова нагода показати простолюду свою вищу мудрість. Він саме повернувся від гуру, який вчив у всьому бачити Раму.

– О, збіговисько темних неосвічених дурнів! Невже ви взагалі нічого не тямите в духовних питаннях? Хіба вам не говорили, що ми повинні бачити Раму

в усьому живому і неживому, а тих, хто так чинить, Рама бере під свій захист? Пустіть мене, я нікого не боюсь.

Люди побачили, що гаданий праведник розумівся на тому, про що теревенив, не краще за слона, і сперечатися з ним було марно. Не встиг він ступити на дорогу, як схиблений велетень накинувся на нього і, піднявши хоботом вгору, щосили вдарив об дерево. Бідолаха закричав від болю. Йому ще пощастило, бо в цю мить підбігли царські вояки і саме завдяки їм слон не розтоптав спантеличеного аскета насмерть.

Минуло кілька місяців, доки чоловік видужав настільки, що міг знову податися в мандри. Він пішов просто до свого гуру і сказав:

– Те, чому ти вчив мене – неправда. Ти твердив, що все суще наповнене Рамою. Я повірив, і поглянь, яке лихо мене спіткало.

– Тобі геть бракує розуму! – відповів гуру. – Інакше ти побачив би Раму в селянах, які застерігали тебе не виходити на дорогу.

“БІЛІ ЧИ ЧОРНІ?”

Чабан пас своїх овець, коли якийсь перехожий сказав до нього:

– Гарна ж у вас отара. Можна щось про неї запитати?

– Звичайно, – відповів чабан.

– Як гадаєте, скільки ваші вівці проходять за день?

– Які, білі чи чорні?

– Білі.

– Ну, білі проходять близько чотирьох миль.

– А чорні?

– Чорні також.

– Скільки трави вони щодня з'їдають?

– Які, білі чи чорні?

– Білі.

– Ну, білі з'їдають біля чотирьох фунтів.

– А чорні?

– Чорні також.

– Скільки вовни вони дають кожного року?

– Які, білі чи чорні?

– Білі.

– Ну, я б сказав, що білі дають десь шість фунтів вовни.

– А чорні?

– Чорні також.

У перехожого був спантеличений вигляд.

– Скажіть, звідки у вас ця дивна звичка щоразу ділити овець на білих і чорних?

– Тут немає нічого складного. Бачте, білі вівці належать мені.

– Ага! А чорні?

– Чорні також, – відказав чабан.

Людський розум часом по-дурному ділить те, що Любов бачить як одне ціле.

ЯК РОЗРІЗНИТИ КІСТКИ

Плутарх розповідає, що одного разу Александр Великий натрапив на Діогена, який уважно розглядав купу людських кісток.

- Що ти шукаєш? – запитав Александр.
- Певно, таки не знайду, – відказав філософ.
- Що саме?
- Різницю між кістками твого батька і кістками його рабів.

Ще нікому не вдалося розрізнити такі кістки: католицькі й протестантські, гіндуїстські й мусульманські, арабські й ізраїльські, російські й американські.

Просвітлені не бачать жодної різниці навіть тоді, коли ці кістки вкриті плоттю.

ЗУБИ АЛІГАТОРА ЦІННІШІ ЗА ПЕРЛИ

Туристка із Заходу милувалася намистом тубільця:

- З чого воно зроблено? – поцікавилася вона.
- Із зубів алігатора, пані.
- О, так, я бачу. Ви, мабуть, цінуєте їх так, як ми – перли?
- Не зовсім. Відкрити устрицю може хто завгодно.

Просвітлені розуміють, що діамант був звичайнісіньким каменем, аж доки людський розум не надав йому вартості.

Всі речі стають важливими чи не дуже залежно від того, як ми їх сприймаємо.

ЦАР ДЖАНАКА І АШТАВАКРА

*Немає іншого світу, крім того, в якому ми живемо.
Але дивитись на нього можна по-різному.*

В прадавні часи жив в Індії цар на ім'я Джанака, якого скрізь вважали за мудреця. Одного дня він приліг відпочити на своєму всипаному квітами ложі. Слуги обмахували його віялами, за дверима стояли на чатах вірні воїни. Задрімавши, цар побачив сон, в якому сусідній правитель переміг його на полі бою, захопив у полон і піддав тортурам. На цьому Джанака здригнувся і, розплющивши очі, побачив, що лежить у себе в покоях, оточений челяддю та охоронцями.

Він знову заснув і ще раз побачив те саме видіння. А прокинувшись, усвідомив, що знаходиться в безпеці у своєму затишному палаці.

Царя почала вперто переслідувати настирлива думка: коли він спав, то світ сновидінь здавався не менш реальним за той, в якому Джанака опинився після пробудження. Який же із цих двох світів був справжнім?

Жодний філософ, вчений чи провидець не знав відповіді на це запитання. Багато років цар марно намагався знайти її, аж доки у двері його палацу не

постукав чоловік на ймення Аштавакра. Ім'я це означає “згорблений”, а отримав він його тому, що був таким від народження.

Спершу Джанака поставився до нього не надто люб'язно.

– Як може в такому потворному тілі ховатися мудрість, якої немає в моїх провидців і вчених?

– З дитинства всі інші дороги було для мене закрито, тому я обрав єдине, що залишилось – шлях до мудрості.

– Говори, – кинув цар.

І Аштавакра сказав такі слова:

– О царю, ні те, що ти бачиш до пробудження, ні те, що опісля, не є реальним. Коли ти прокинувся, то світу снів більше немає, а коли спиш, то не існує світу відчуттів. Отож, жоден із них не є справжнім.

– Якщо це так, то чи є взагалі щось реальне?

– Поза двома світами, про які ми згадували, лежить ще один. Відкрий його, і ти збагнеш, що тільки він і є справжнім.

Непросвітлені гадають, що давно прокинулись, і тому доволі безглуздо вважають одних людей хорошими, а інших – поганими, якісь події радісними, а якісь – сумними.

Над пробудженими не владарюють більше життя і смерть, велич і занепад, успіх і невдача, бідність і багатство, честь і ганьба. Для них навіть голод, спрага, спека і холод є всього лише швидкоплинними хвилями в ріці життя, а тому не викликають жодних нарікань. Вони давно дійшли висновку, що немає потреби змінювати те, що ми бачимо, – просто слід дивитися на світ іншими очима.

Так просвітлені навчилися брати приклад з води, яка, попри всю притаманну їй м'якість і гнучкість, нездоланна у своїй могутності; вона, не докладаючи зусиль, дарує життя усьому суцьому. Своїми некорисливими вчинками вони змінюють інших; неупередженість просвітлених вітає увесь світ; завдяки помірності їхніх бажань інші залишаються незіпсованими.

Водою з ріки зрошують поля. Їй байдуже, де перебувати – в річці чи на полі. Так і просвітлені із задоволенням живуть і працюють на благо людства всюди, куди тільки не закидає їх доля.

Просвітлені ворогують із суспільством, в якому процвітають муштра, порядок, рутинна, ортодоксальність і конформізм. Воно ж ненавидить їхню гнучку поступливість.

“МЕРТВІ НЕ ГОВОРЯТЬ!”

Мамія став добре знаним Учителем дзену. Та шлях до визнання був нелегким. Коли він ще сам вчився, наставник попросив його витлумачити звук ляпаса.

Мамія, втративши сон і апетит, із головою поринув у пошуки правильної відповіді. Проте Вчителя важко було задовольнити. Він навіть сказав якимось:

– Ти надто мало працюєш. А ще надто любиш всілякі зручності, надто прив'язаний до дріб'язкових речей, навіть вирішення поставленого завдання хочеш знайти надто швидко. Краще б ти помер.

Коли Мамія знову постав перед Учителем, то повівся вкрай несподівано. Почувши звичне запитання, він упав і нерухомо розпростерся на долівці.

– Чудово. Отже, ти мертвий. Та все ж, що означає звук ляпаса? – мовив наставник.

Відкривши очі, Мамія відповів:

– Я не спромігся відшукати його значення.

– Дурню! – розлючено вигукнув Учитель. – Мертві не говорять. Забирайся геть!

Ти можеш не бути просвітленим, але будь хоча б послідовним у своїх вчинках.

ПРОСВІТЛЕННЯ АНАНДА

Ананд був одним із найвідданіших учнів Будди. Через кілька років після смерті Учителя було заплановано провести Великі Збори просвітлених. Про це почув і Ананд.

Сам він в той час ще не досягнув просвітлення, як не намагався. Тож участь у Зборах була для нього заборонена.

Настав довгоочікуваний вечір, а Ананд все ще не став просвітленим, й тому надумав старанно вправлятися цілу ніч і не спинятися, доки мету не буде опановано. Та лише геть охляв, і, незважаючи на всі зусилля, не просунувся вперед ані на крок.

На світанку він вирішив відступити і дати собі невеликий перепочинок. Від утоми притупилися всі його бажання, навіть просвітлення не видавалось вже таким жаданим. Він схилив голову на подушку і... раптом став просвітленим!

Ріка мовила до втомленого пошуками мандрівника: “Хіба потрібно тривожитися через просвітлення? Поглянь: куди б я не повертала, а все ж кінець кінцем досягну моря!”